ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Οκτωβρίου 1998

με την οποία δεν επιτρέπεται στην Ιταλία να αρνείται τη χορήγηση απαλλαγής για ορισμένα προϊόντα που απαλλάσσονται από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης σύμφωνα με την οδηγία 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(1998) 3154]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(98/617/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά [1], και ιδίως το άρθρο 27 παράγραφος 5,

την κοινοποίηση που απέστειλε η Ιταλία στην Επιτροπή και διαβιβάστηκε από την Επιτροπή στα υπόλοιπα κράτη μέλη,

Εκτιμώντας ότι:

(1) Με επιστολή της 4ης Ιουλίου 1997, η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή ότι είχε επιβάλλει τους ακόλουθους εθνικούς όρους για την απαλλαγή ορισμένων προϊόντων, ιταλικών ή προέλευσης άλλων κρατών μελών, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ,

— για τα προϊόντα αρωματισμού και τα προϊόντα καλλωπισμού: να μην περιέχουν μη καθαρή αλκοόλη,

— για ορισμένα προϊόντα οικιακής χρήσεως — (υγρά απορρυπαντικά και παρασκευάσματα για πλύσιμο για τα ρούχα, τα επιτραπέζια σκεύη και τις σκληρές επιφάνειες— κωδικός ΣΟ 3402, στιλβώματα για παπούτσια —κωδικός ΣΟ 3405 — αποσμητικά χώρου με τη μορφή υγρού, αεροζόλ και σπρέι — κωδικός ΣΟ 3307, εντομοκτόνα σε υγρή μορφή, αεροζόλ και σπρέι — κωδικός ΣΟ 3808): η περιεκτικότητά τους σε αλκοόλη να μην υπερβαίνει το 40 % κατ' όγκο.

(2) Στην κοινοποίηση διευκρινίζεται ότι οι όροι για τη χορήγηση απαλλαγής είχαν επιβληθεί προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα προϊόντα «που παρασκευάζονται σκοπίμως με μη κανονικό τρόπο δεν μπορούν να επωφελούνται αδικαιολόγητα των ευνοϊκών όρων όσον αφορά τη μετουσίωση ούτε των διαδικασιών κυκλοφορίας και αποθήκευσης που προβλέπονται για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων». Στην κοινοποίηση παρατίθεται το παράδειγμα προϊόντος καλλωπισμού ελαφρώς μετουσιωμένου το οποίο διατίθεται στην αγορά ως προϊόν αρωματισμού. Το προϊόν αυτό είχε απαλλαγεί δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β), χωρίς όμως να διαθέτει τις απαιτούμενες ιδιότητες για να θεωρηθεί προϊόν αρωματισμού και στην πραγματικότητα χρησιμοποιείτο ως πλήρως μετουσιωμένη αλκοόλη, η οποία απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο α).

(3) Στην κοινοποίηση ζητείται από την Επιτροπή να ενημερώσει τα υπόλοιπα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 5, της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ, προκειμένου να ληφθεί απόφαση όσον αφορά τα μέτρα που έλαβε η Ιταλία, στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 24 της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με το γενικό καθεστώς, την κατοχή, την κυκλοφορία και τους ελέγχους προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης [2], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 96/99/ΕΚ [3].

(4) Κατά την άποψη της Επιτροπής, η κοινοποίηση δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να ληφθεί απόφαση που θα επιτρέπει τη λήψη των προβλεπόμενων μέτρων από την Ιταλία. Η Επιτροπή κάλεσε λοιπόν τις ιταλικές αρχές να παράσχουν περαιτέρω εξηγήσεις όσον αφορά τους λόγους του αιτήματός τους, ενώπιον της επιτροπής ειδικών φόρων κατανάλωσης.

[1] ΕΕ L 316 της 31. 10. 1992, σ. 21.

[2] ΕΕ L 76 της 25. 2. 1992, σ. 1.

[3] ΕΕ L 8 της 11. 1. 1997, σ. 12.

(5) Στο πλαίσιο συνεδρίασης της επιτροπής ειδικών φόρων κατανάλωσης, η οποία διεξήχθη στις 8 Οκτωβρίου 1997, η ιταλική αντιπροσωπεία εξέθεσε σε γενικές γραμμές τις απόψεις της, οι οποίες ήταν σύμφωνες με την αρχική κοινοποίηση. Κατόπιν μακράς συζήτησης, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής έκρινε ότι δεν είχε και πάλι αρκετές πληροφορίες για την υποβολή προτάσεως και η επιτροπή ειδικών φόρων κατανάλωσης δεν ήταν σε θέση να λάβει απόφαση. Η ιταλική αντιπροσωπεία κλήθηκε να παράσχει πρόσθετες πληροφορίες όσον αφορά τον κίνδυνο που συνδέεται με τον εν λόγω ειδικό φόρο κατανάλωσης, και ιδίως κατά πόσο τα υπό εξέταση αγαθά χρησιμοποιούνταν στο πλαίσιο φορολογητέων δραστηριοτήτων.

(6) Με επιστολή της 10ης Νοεμβρίου 1997, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν ότι:

— τα μέτρα τους στηρίζονταν στην ενίσχυση του κινδύνου, από την άποψη των εσόδων, για τα προϊόντα που δεν ανταποκρίνονται στις εθνικές απαιτήσεις,

— η οδηγία προβλέπει ένα σύστημα ελέγχου για τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο α), κατά πολύ αυστηρότερο του συστήματος που εφαρμόζεται στα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β),

— υπήρξε περίπτωση στην οποία προϊόν ελαφρά μετουσιωμένο το οποίο περιείχε μη καθαρή αλκοόλη και είχε δηλωθεί ως προϊόν καλλωπισμού (για το οποίο κανονικά δεν χρησιμοποιείται μη καθαρή αλκοόλη) είχε απαλλαγεί δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) και διατεθεί στην αγορά για να χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια για καθαρισμό· συνεπώς το υπό εξέταση προϊόν είχε υποκαταστήσει την πλήρως μετουσιωμένη αλκοόλη που εμπίπτει στο άρθρο 27 παράγραφος 1, στοιχείο α) και, ως εκ τούτου, είχε παρανόμως εφαρμοστεί στο προϊόν αυτό ευνοϊκότερο καθεστώς,

— το αποτέλεσμα αυτό συνεπάγεται τόσο τον κίνδυνο απώλειας εσόδων όσο και στρέβλωσης του ανταγωνισμού,

— ο όρος σύμφωνα με τον οποίο η περιεκτικότητα προϊόντων οικιακής χρήσεως σε αλκοόλη, τα οποία απαλλάσσονται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β), δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40 % κατ' όγκο είχε επιβληθεί για παρόμοιους λόγους, δεδομένου ότι η περιεκτικότητα των εν λόγω προϊόντων σε αλκοόλη δεν υπερβαίνει κανονικά το επίπεδο αυτό και ότι δεν υπήρξε καταγγελία σχετικά με το θέμα αυτό.

(7) Έπειτα από μια νέα συνεδρίαση της επιτροπής ειδικών φόρων κατανάλωσης, την 1η Δεκεμβρίου 1997, στο πλαίσιο της οποίας η ιταλική αντιπροσωπεία δεν έτυχε καμίας υποστήριξης, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής έκρινε ότι για να ληφθεί κάποια απόφαση, θα έπρεπε να παράσχουν οι ιταλικές αρχές περαιτέρω πληροφορίες όσον αφορά τα προϊόντα και να αναφέρουν αν επιθυμούσαν ή όχι την περάτωση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5.

(8) Με επιστολή της 20ής Φεβρουαρίου 1998, οι ιταλικές αρχές διευκρίνισαν επίσης ότι στην περίπτωση που είχαν αναφερθεί στην προηγούμενη επιστολή τους, και η οποία είχε όντως διαπιστωθεί, το προϊόν αρωματισμού που είχε παραδοθεί από άλλο κράτος μέλος είχε παραχθεί με μετουσιωμένη αλκοόλη, η οποία ήταν σύμφωνη με τους κανόνες όσον αφορά τη μετουσίωση που ισχύουν στην Ιταλία, αλλά όχι με την απαίτηση όσον αφορά την καθαρότητά της. Η ιταλική αντιπροσωπεία ζήτησε να της επιβεβαιωθεί ότι στην περίπτωση αυτή ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί την απαλλαγή χωρίς να οφείλει να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5.

(9) Η Ιταλία έκρινε ότι, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5 εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για τα μετουσιωμένα προϊόντα σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στο κράτος μέλος καταγωγής, οι οποίοι όμως δεν πληρούν τον όρο που προβλέπει η Ιταλία όσον αφορά τη μη καθαρή αλκοόλη. Ωστόσο, δεν είχε ακόμη ανακαλυφθεί στην Ιταλία περίπτωση του είδους αυτού.

(10) Σκοπός της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ είναι η δημιουργία, στον τομέα της φορολόγησης της αλκοόλης, των απαραίτητων προϋποθέσεων για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το άρθρο 27 παράγραφος 1 της οδηγίας διευκρινίζει ποια αλκοολούχα προϊόντα απαλλάσσονται από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στο σύνολο της Κοινότητας. Με εξαίρεση την «πλήρως μετουσιωμένη» αλκοόλη που απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο α) και στην οποία εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις, το σύστημα που εφαρμόζεται είναι το σύστημα της αμοιβαίας αποδοχής: όταν ένα προϊόν που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1 στοιχείο β) απαλλάσσεται σε ένα από τα κράτη μέλη, μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερα στο σύνολο της Κοινότητας. Στόχος του άρθρου 27 παράγραφος 5 της οδηγίας αυτής είναι να επιτρέψει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν έγκαιρα μέτρα για τη διασφάλιση των εσόδων τους σε περίπτωση που η εφαρμογή των γενικών κανόνων οδηγήσει σε πραγματικές περιπτώσεις φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης.

(11) Όσον αφορά τους λόγους που εξέθεσε η Ιταλία σχετικά με την άρνηση της απαλλαγής των προϊόντων καλλωπισμού (αρώματα) που περιέχουν μη καθαρή αλκοόλη, η χρησιμοποίηση φθηνής, μη καθαρής αλκοόλης για την παραγωγή αγαθών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αιτία φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης, κυρίως διότι, αφενός, η μη καθαρή αλκοόλη παρουσιάζει μικρότερο κίνδυνο ακατάλληλης χρήσης και, αφετέρου το γεγονός ότι τα προϊόντα καλλωπισμού που παρασκευάζονται με μη καθαρή αλκοόλη είναι φθηνότερα ή όχι δεν έχει καμία σημασία, δεδομένου ότι το άρθρο 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) δεν περιορί-

ζεται μόνο στα ακριβά προϊόντα, εφόσον οι τιμές του μεγάλου αριθμού προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά την τιμή. Εξάλλου, στην οδηγία δεν προβλέπεται ότι τα προϊόντα που απαλλάσσονται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) (τα οποία δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση) πρέπει να παρασκευάζονται από καθαρή αλκοόλη.

(12) Επιπλέον, δεδομένου ότι το άρθρο 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) δεν καλύπτει μόνο, ούτε κατά κύριο λόγο, τα προϊόντα καλλωπισμού αλλά και τα προϊόντα που προορίζονται, μεταξύ άλλων, για τον καθαρισμό, η χρησιμοποίηση προϊόντων που περιγράφονται ως προϊόντα καλλωπισμού για σκοπούς καθαρισμού δεν επηρεάζει την ταξινόμησή τους στο άρθρο 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) και δεν μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης. Αυτό φαίνεται ιδιαίτερα σαφές λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν είναι ασυνήθιστη η χρησιμοποίηση κολώνιας και παρομοίων προϊόντων για άλλους σκοπούς εκτός του καλλωπισμού, όπως, για παράδειγμα, ο καθαρισμός. Το γεγονός ότι οι «πλήρως μετουσιωμένες» αλκοόλες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο α) μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για άλλους σκοπούς δεν έχει καμία σημασία.

(13) Τα προαναφερθέντα ισχύουν επίσης στην περίπτωση που ανέφερε η Ιταλία και η οποία αφορά προϊόντα που φθάνουν στον προορισμό τους και δηλώνονται ως μετουσιωμένα σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στην Ιταλία, αλλά τα οποία δεν πληρούν την απαίτηση περί καθαρότητας. Επιπλέον:

i) για την κυκλοφορία των προϊόντων βάσει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) δεν πρέπει να επιβάλλονται κανενός είδους διατυπώσεις ούτε απαιτείται η υποβολή δήλωσης·

ii) η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους αρκεί, και

iii) εφόσον οι μέθοδοι μετουσίωσης για τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 27 παράγραφος 1 στοιχείο β) δεν έχουν καθοριστεί σε κοινοτικό επίπεδο, το γεγονός ότι τα προϊόντα έχουν διατεθεί —για ελεύθερη κυκλοφορία στο σύνολο της Κοινότητας— στην αγορά του κράτους μέλους καταγωγής, αποδεικνύει ότι πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται στο εν λόγω κράτος μέλος.

(14) Τα προαναφερθέντα ισχύουν επίσης στην περίπτωση προϊόντων αρωματισμού που απαλλάσσονται δυνάμει του άρθρου 27 παράγραφος 1, στοιχείο β) και τα οποία έχουν υποστεί μετουσίωση σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στα υπόλοιπα κράτη μέλη, αλλά δεν πληρούν την απαιτούμενη από την Ιταλία προϋπόθεση, δηλαδή να έχουν παραχθεί από καθαρή αλκοόλη. Επιπλέον, η Ιταλία ανέφερε ότι δεν έχουν διαπιστωθεί περιπτώσεις του είδους αυτού.

(15) Ανάλογα επιχειρήματα μπορούν να αντιταχθούν στην άρνηση της Ιταλίας για την απαλλαγή ορισμένων προϊόντων οικιακής χρήσεως, ενώ η Ιταλία ανέφερε απλώς ότι οι λόγοι για τους οποίους αρνείται την απαλλαγή είναι ανάλογοι με αυτούς που αφορούν τα προϊόντα καλλωπισμού, ότι δεν έχει λάβει καμία καταγγελία του είδους αυτού και ότι ο όρος που επιβάλλει για την απαλλαγή δεν επηρεάζει τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές.

(16) Επιπλέον, η Ιταλία δεν απέδειξε ότι κάποιο από τα προϊόντα στα οποία αρνείται να χορηγήσει απαλλαγή έχουν πράγματι αποτελέσει αντικείμενο φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης. Κανένα άλλο κράτος μέλος —η πλειοψηφία των οποίων επιβάλλει πολύ υψηλότερους ειδικούς φόρους κατανάλωσης απ' ό,τι η Ιταλία— δεν έχει επισημάνει προβλήματα φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης που να οφείλονται στην απαλλαγή των προϊόντων αυτών.

(17) Τα μέτρα που προβλέπει η παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής ειδικών φόρων κατανάλωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Δεν επιτρέπεται στην Ιταλία να αρνείται τη χορήγηση απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης για τα προϊόντα που κοινοποιήθηκαν στην επιστολή της της 4ης Ιουλίου 1997.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 21 Οκτωβρίου 1998.

Για την Επιτροπή

Mario MONTI

Μέλος της Επιτροπής